

DECIZIE
mun. Chișinău

29 ianuarie 2016

Colegiul Civil al Curții de Apel Chișinău în componență:
Președintele ședinței, judecătorul
JudecătoriiNina Vascan
Eugenia Fistican și Veronica Negru

Examinând în ședință de judecată recursul declarat de către recurenta SRL „Orhcereale” împotriva hotărârii judecătorești Buicani mun. Chișinău, din 16 octombrie 2015, prin care a fost respinsă contestația în privința încheierii executorului judecătoresc Furdul Ion din 07 aprilie 2015 privind stabilirea dobânzilor și penalităților rezultate din întârzierea executării, ca neîntemeiată.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, -

C O N S T A T Ă :

La data de 27 aprilie 2015, SRL „Orhcereale” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva executorului judecătoresc Furdul Ion cu privire la anularea încheierii din 07.04.2015 privind stabilirea dobânzilor și penalităților rezultate din întârzierea executării.

În motivarea cerințelor, reclamanta SRL „Orhcereale” a indicat că prin încheierea executorului judecătoresc Furdul Ion din 07 aprilie 2015, a fost admisă cererea de calculare a dobânzii de întârziere înaintată de reprezentantul creditorului SA „Orhei Vit” privind calcularea dobânzii de întârziere și s-a dispus încasarea de la SRL „Orhcereale” în beneficiul SA „Orhei Vit”, a dobânzii de întârziere în mărime de 9550,66 lei. Copia încheierii SRL „Orhcereale” a primit-o la 24 aprilie 2015, fapt confirmat prin semnătura de pe avizul de recepție, care se află la executorul judecătoresc Furdul Ion, prin urmare termenul de contestare a încheierii nu a fost omis. SRL „Orhcereale” nu este de acord cu încheierea executorului judecătoresc Furdul Ion din 07 aprilie 2015, o consideră ilegală, neîntemeiată și necesară de a fi anulată, deoarece executorul judecătoresc era obligat să înceteze procedura de executare o dată ce la 07 aprilie 2015 suma adjudecată a fost integral încasată. Nu a fost depusă nici o cerere de către creditor privind calcularea dobânzii de întârziere, iar această dobândă se poate calcula doar la cererea sa, și nu din oficiu de către executorul judecătoresc. Astfel, executorul judecătoresc era obligat să înceteze procedura de executare în lipsa cererii de calculare a dobânzii de întârziere. Prin neîncetarea procedurii de executare, executorul judecătoresc a încălcat principiul securității raporturilor juridice - parte componentă a unui proces echitabil, deoarece procedura de executare, fiind o parte componentă a procesului, nu poate să fie conservată pe o perioadă nedeterminată, ca persoanele să se afle în incertitudinea va fi sau nu impus ordinul de încasare a dobânzii de întârziere.

Reclamanta SRL „Orhcereale” consideră că dobînda de întârziere a fost încasată eronat și că a fost încasată dobînda la dobînda, fapt interzis de art.619 alin.(4) Cod civil, iar 24 alin.(1) Cod de executare face trimitere directă la art.619 alin.(4) Cod civil. A fost calculată dobînda de întârziere și la onorariul executorului judecătoresc și la cheltuielile de executare. A fost eronat calculată perioada de calcul: 13.10.2014 - 02.04.2015, motivîndu-se prin faptul că la 13.10.2014, a fost pronunțată hotărîrea arbitrală. Dobînda, însă, în opinia reclamantei, se calculează din momentul cînd hotărîrea judecătorească a intrat în vigoare, iar hotărîrea arbitrală nu este un document executoriu. Executorul Furdul Ion abia la 27.02.2015 a dispus care sunt cheltuielile de executare, calculînd și dobînda de întârziere la această sumă din data de 13.10.2014. Faptul că această dobînda a fost calculată pînă la data de 02.04.2015, executorul a motivat cu aceea că la această dată a parvenit pe contul executorului ultima sumă restantă.

Prin hotărîrea judecătorești Buicani mun. Chișinău, din 16 octombrie 2015, a fost respinsă contestația în privința încheierii executorului judecătoresc Furdul Ion din 07 aprilie 2015 privind stabilirea dobânzilor și penalităților rezultate din întârzierea executării, ca neîntemeiată.

Împotriva hotărîrii judecătorești Buicani mun. Chișinău, din 16 octombrie 2015, recurenta SRL „Orhcereale” a declarat recurs la 11.11.2015, solicitînd admiterea recursului, casarea hotărîrii primei instanțe, cu emiterea unei hotărîri noi, prin care a admite integral cererea de chemare în judecată a reclamantei SRL „Orhcereale” împotriva executorului judecătoresc Furdul Ion cu privire la anularea încheierii din 07.04.2015 privind stabilirea dobânzilor și penalităților rezultate din întârzierea executării.

În motivarea cererii de recurs, recurenta SRL „Orhcereale” a invocat că nu este de acord cu hotărîrea judecătorești Buicani mun. Chișinău, din 16 octombrie 2015, deoarece prima instanță nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a pricinii. La fel, recurenta a mai menționat că

în motivarea soluției de respingere a cererii de chemare în judecată, instanța de fond a invocat că dobînda de întârziere corect a fost încasată începînd cu 13 octombrie 2014, data pronunțării hotărîrii arbitrale, și nu începînd cu 13.01.2015 - data eliberării titlului executoriu, deoarece hotărîrea arbitrală are efectul unei hotărîri judecătorești definitive. Recurenta consideră că referitor la celelalte motive invocate de către SRL „Orhcereale” în susținerea cerinței sale, instanța de fond nu s-a expus nici într-un fel.

În argumentarea cererii de recurs, recurenta SRL „Orhcereale” a mai precizat că în corespundere cu prevederile art. 83 lit. a) Cod de Executare, procedura de executare încetează în cazul în care obligația este stinsă. Datoria adjudecată a fost încasată de executorul judecătoresc la 25.02.2015, fapt demonstrat prin ordinul de plată, copia căruia este anexat la materialele dosarului. Conform prevederilor art. 70 alin. (2) Cod de Executare, termenul dintre actele executorului judecătoresc nu poate depăși 15 zile. Conform prevederilor art. 24 alin.(1) Cod de Executare, dobînda de întârziere se încasează doar la cererea creditorului. O atare cerere a fost depusă abia la 07.04.2015. Raportînd prevederile legale sus-menționate la cauza în speță, recurenta consideră că executorul judecătoresc cel puțin la 12.03.2015 era obligat să înceteze procedura de executare. Or, pînă la această dată nu era depusă cererea de calculare a dobânzii de întârziere, iar fiind deja încasată suma adjudecată, în lipsa unei atare cereri, executorul nu mai avea de întreprins careva acțiuni de executare, urmind în termenul stabilit de art. 70 alin.(2) Cod de Executare - 15 zile, să înceteze procedura de executare.

De asemenea, recurenta SRL „Orhcereale” consideră că încasarea dobânzii de întârziere prevăzută de art. 24 Cod de Executare, poate avea loc doar în temeiul cererii creditorului și doar în interiorul procedurii de executare, nicidecum după încetarea ei. Avînd în vedere că pînă la depunerea de creditor a cererii de calculare a dobânzii de întârziere executorul judecătoresc deja era obligat să înceteze procedura de executare, recurenta consideră că el nu era în drept să primească cererea și să calculeze dobînda de întârziere. Nici un raport juridic nu poate fi conservat pentru un termen nedeterminat, legislatorul prevăzînd pentru fiecare categorie de raporturi juridice termene. Astfel, debitorul nu poate fi pus în incertitudine pe un termen nedeterminat referitor la faptul va fi sau nu depusă de creditor cererea de calculare a dobânzii de întârziere și va fi sau nu această dobînda calculată de executor. Reieșind din comportarea normelor legale menționate mai sus, acest termen este de 15 zile de la achitarea datoriei de bază, iar recurenta consideră că aceste termen a fost încălcat de către executorul judecătoresc și că în așa mod, executorul judecătoresc a încălcat principiul „securității raporturilor juridice” - parte componentă a dreptului la un proces echitabil, garantat de art. 6 alin. 1 CEDO, iar instanța de fond nu a reparat această încălcare. Recurenta consideră că nu sînt întemeiate obiectiile intimatului că dreptul la un proces echitabil nu a fost încălcat, deoarece executorul judecătoresc nu a împiedicat la contestarea încheierii sale. Or, SRL „Orhcereale” a invocat încălcarea dreptului la un proces echitabil nu sub aspectul îngrădirii accesului la justiție, dar sub aspectul încălcării principiului securității raporturilor juridice”. Necătinînd la faptul că aceste argumente au fost invocate în instanța de fond, ultima nu s-a expus în privința lor. Conform prevederilor art. 24 alin.(1) Cod de Executare, dobînda de executare se calculează de la data la care hotărîrea judecătorească a devenit definitivă sau în cazul celorlalte documente executorii, de la data la care creanța a devenit exigibilă. La 13.10.2014 nu fost pronunțată o hotărîre judecătorească, ci o hotărîre arbitrală, care nu este o hotărîre judecătorească și nici document executoriu. În cazul dat document executoriu este titlul executoriu, care a fost eliberat abia la 13.01.2015. Prin urmare, chiar dacă creditorul depunea mai înainte cererea de calculare a dobânzii de întârziere (fapt pe care nu l-a făcut), dobînda urma să fie calculată nu de la 13.10.2014. Recurenta consideră că nu este întemeiată referirea instanței de fond la faptul că hotărîrea arbitrală are efectul unei hotărîri judecătorești definitive, deoarece art. 24 alin.(1) al Codului de Executare nu prevede acte ce au efectul hotărîrii judecătorești, dar hotărîri judecătorești, atunci cînd dispune începutul curgerii termenului de calculare a dobânzii de la data rămînerii definitive a hotărîrii judecătorești. În ceea ce privește celelalte documente executorii, acest termen începe să curgă de la momentul cînd datoria devine exigibilă. Recurenta consideră că hotărîrea arbitrală nu era susceptibilă executării silită pînă la eliberarea titlului executoriu, adică pînă la 13.01.2015.

În motivarea cererii de recurs, recurenta SRL „Orhcereale” a mai indicat că art.24 alin.(1) Cod de Executare stipulează că dobînda de întârziere se calculează în modul prevăzut de art. 619 Cod Civil. Conform prevederilor art. 619 alin.(1) Cod Civil, dobînzile de întârziere se aplică pe perioada întârzierii. Conform prevederilor art. 617 alin.(4) Cod Civil, debitorul este în întârziere dacă nu execută obligația în termen de 30 zile de la scadență și de la intrarea invitației de plată. Astfel, recurenta consideră că dobînda de întârziere nu putea fi calculată începînd cu o dată mai înainte de 12.11.2014. Conform prevederilor art. 24 alin.(1) Cod de Executare, dobînda de întârziere se calculează pînă la achitarea efectivă a datoriei de bază, care a fost achitată la 25.02.2015. Astfel, recurenta consideră că dobînda de întârziere a fost neîntemeiat calculată pentru perioada 25.02.2015 - 03.04.2015. La fel, recurenta consideră că este neîntemeiată referirea la faptul că la 25.02.2015 s-a încasat doar suma de 162126,15 lei, iar suma de 14564,85 lei a fost încasată la 02.04.2015. Or, conform ordinului incaso nr. 5 din 25.02.2015, a fost încasată suma de 176691 lei, adică anume suma adjudecată și în acest ordin este indicat că se încasează anume datoria, nu cheltuielile de executare, iar o încheiere de distribuie a sumelor încasate nu a fost emisă. Recurenta consideră că fără nici un temei, executorul judecătoresc a calculat și pentru perioada 25.02.2015 - 03.04.2015 dobînda de întârziere reieșind din suma datoriei de 176691 lei, necătinînd la faptul că însăși creditorul și executorul judecătoresc pretind că după 25.02.2015 datoria neexecutată constituia doar 14564,85 lei (de fapt după 25.02.2015 datoria de bază era achitată integral). Aceste argumente au fost invocate în instanța de fond, însă nici în privința lor instanța nu s-a expus din ce motiv le respinge. Recurentă a mai menționat că prin hotărîrea arbitrală din 13.10.2014, au fost încasate și dobînzile și penalitățile care se includ în suma de 176691 lei. Necătinînd la aceasta și cu încălcarea prevederilor art. 619 alin.(4) Cod Civil, executorul judecătoresc a calculat dobînda de

întârziere din întreaga sumă, adică a calculat dobînda la dobînda. Recurenta consideră că executorul judecătoresc rara nici un temei legal a calculat dobînda de întîrziere și la onorariul său și alte cheltuieli de executare, și mai mult, le-a calculat începînd cu 13.10.2014, necîțind la faptul că a stabilit cheltuielile de executare abia la 27.02.2015. Recurenta consideră că SRL „Orhcereale” nu putea să se aștepte la întîrzierea achitării cheltuielilor de executare în perioada 13.10.2014 – 27.02.2015, o dată ce ele au fost stabilite și au devenit exigibile abia la 27.02.2015. Or, nici în hotărîrea arbitrală din 13.10.2014, nici în titlul executoriu din 13.01.2015 nu se spune nimic despre cheltuieli de executare, iar documentul executoriu prin care s-a dispus încasarea lor este încheierea executorului judecătoresc din 27.02.2015. Curtea Europeană în cauzele Fomin vs. Moldova și Elisvaari vs. Finlanda, a indicat că dreptul la un proces echitabil presupune dreptul părților de a fi auzite. Aceasta la rîndul său include nu doar dreptul părților de a prezenta argumente și probe, dar și obligația instanței de a motiva din ce cauză admite sau respinge un argument sau altul. Numai o motivare a hotărîrilor permite instanței de recurs să verifice legalitatea hotărîrii contestate și asigură o bună administrare a justiției. Recurenta consideră că prin faptul că nu s-a expus din ce motiv respinge un șir de argumente înaintate de SRL „Orhcereale”, instanța de fond a comis încălcări similare cu cele constatate de Curtea Europeană în cazurile Fomin vs. Moldova și Elisvaari vs. Finlanda, și făcut ca procesul în privința SRL „Orhcereale” să nu fie unul echitabil.

Fiîndu-i acordată posibilitatea, din partea intimătei SA „Orhei – Vit”, a parvenit referința la cererea de recurs declarată de către recurenta SRL „Orhcereale” împotriva hotărîrii Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 16.10.2015, prin care intimata SA „Orhei – Vit”, a solicitat respingerea recursului declarat de către recurenta SRL „Orhcereale” și menținerea hotărîrii primei instanțe.

Conform prevederilor art.426 alin.(3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Audiînd părțile, examinînd argumentele recursului și materialele dosarului, Colegiul Civil conchide de a respinge cererea de recurs declarată de către recurenta SRL „Orhcereale” și a menține hotărîrea judecătoriei Buiucani mun. Chișinău, din 16 octombrie 2015, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

După cum rezultă din materialele dosarului, Colegiul Civil a stabilit că la 14.01.2015, spre executare a fost prezentat titlul executoriu nr.2c-321/2014 din 13.01.2015, emis de Judecătoria Comercială de Circumscripție, prin care s-a dispus încasarea de la SRL „Orhcereale”, or.Orhei s.Step-Soci, IDNO 1012606000253, în beneficiul SA „Orhei-Vit”, mun. Chișinău, IDNO 1003606004176, a sumei de 149541 lei 14 bani cu titlu de datorie, a sumei de 2691 lei 90 bani cu titlu de penalități de întîrziere, a sumei de 20921 lei 63 bani cu titlu de dobînda de întîrziere, a sumei de 3436,00 lei cu titlu de cheltuieli arbitrale și taxa de stat în sumă de 100 lei – în total 176891 lei (f.d. 5).

De asemenea, Colegiul Civil a stabilit că în scopul executării titlului executoriu nr.2c-321/2014 din 13.01.2015 menționat supra, la 14.01.2015, executorul judecătoresc Furdul Ion a emis încheierea nr.032-5/15 privind intentarea procedurii de executare, iar la 16.02.2015 a fost emisă încheierea nr.032-396/15 privind aplicarea măsurilor de asigurare a executării documentului executoriu, care a fost expediată spre executare în adresa debitorului SRL „Orhcereale” și deținătorilor de registre (f.d. 6 – 7).

Colegiul Civil reține că în rezultatul acțiunilor întreprinse, în temeiul documentului executoriu nr.2c-321/2014 din 13.01.2015, la 25.02.2015, la contul executorului judecătoresc s-a încasat suma de 176891 lei, datorată de către debitor, conform ordinului incaso nr.5, iar la 27.02.2015, dintre care la contul creditorului SA „Orhei-Vit” a fost transferată suma de 182128,15 lei conform ordinului de plată nr.57, iar suma de 14564 lei a fost reținută cu titlu de cheltuieli de executare în baza încheierii nr.032-396/15 din 27.02.2015.

Copia încheierii emisă la 27.02.2015 privind încasarea cheltuielilor de executare a fost recepționată de către debitorul SRL „Orhcereale” la data de 04.03.2015, fapt confirmat prin semnătura din avizul de recepție poștală (f.d. 7 verso).

De asemenea, Colegiul Civil a stabilit că la 02.04.2015, a parvenit suma de 14564,85 lei, care a fost transferată creditorului la 03.04.2015, fapt confirmat prin ordinul de plată nr. 122.

Suma adjudecată a fost încasată încontestabil la contul curent special al executorului judecătoresc în baza a 2 ordine incaso, după cum urmează: la 25.02.2015, a parvenit suma de 182128,15 lei, care a fost transferată creditorului: la 02.04.2015, a parvenit suma de 14564,85 lei.

De asemenea, din materialele dosarului, Colegiul Civil a stabilit că la 06.04.2015, reprezentantul creditorului SA „Orhei-Vit” a depus la executorul judecătoresc Furdul Ion o cerere, în conformitate cu prevederile art.24 din Codul de Executare, prin care a solicitat calcularea dobînzilor de întîrziere a executării documentului executoriu nr.2c-321/2014 din 13.01.2015, iar la 07.04.2015 a fost emisă încheierea nr.032-396/15 privind stabilirea dobînzilor și penalităților rezultate din întîrzierea executării.

În acest context, Colegiul Civil consideră că prima instanță a conchis corect că este neîntemeiat argumentul reprezentantului reclamantei SRL „Orhcereale” referitor la data de la care hotărîrea arbitrală a rămas definitivă, or, încheierea de eliberare a titlului executoriu nu constituie actul în temeiul căruia hotărîrea rămîne definitivă.

În conformitate cu prevederile art.28 alin.(6) din Legea cu privire la arbitraj nr.23 din 22.02.2008, hotărîrea arbitrată remisă părților are efectul unei hotărîri judecătorești definitive.

Prin urmare, reieșind din prevederile legale nominalizate, prima instanță a conchis corect că hotărîrea arbitrală emisă la data de 13.10.2014 a devenit definitivă la această în baza prevederilor art.28 alin.(6) din Legea cu privire la arbitraj nr.23 din 22.02.2008.

În acest context, Colegiul Civil reține că în conformitate cu prevederile art.14 alin.(2) CPC, în formă de hotărîre se emite dispoziția primei instanțe prin care se soluționează fondul pricinii.

Mai mult, în dispozițivul hotărîrii arbitrale emise la data de 13.10.2014, este indicat expres că hotărîre arbitrală produce efectele unei hotărîri judecătorești definitive, este obligatorie pentru părți din momentul pronunțării și se execută imediat (f.d. 55).

Subsecvent celor menționate supra, Colegiul Civil respinge ca neîntemeiate argumentele reprezentantului recurente SRL „Orhcereale” precum că prima instanță nu s-a expus referitor la argumentul său invocat în cererea de chemare în judecată și anume referitor la data de la care hotărîrea arbitrală a rămas definitivă.

Cu referire la argumentele reprezentantului recurente SRL „Orhcereale” precum că dobînda de întîrziere urmează să fie calculată de la data de 13.01.2015, Colegiul Civil consideră că prima instanță a conchis corect că reclamanta SRL „Orhcereale” a interpretat eronat legea, iar dobînda de întîrziere nu urmează să fie calculată de la data de 13.01.2015 – data emiterii încheierii de eliberare a titlului executoriu a Judecătoriei Comerciale de Circumscripție.

Or, conform prevederilor art.35 lit. b.) CPC, Judecătoria Comercială de Circumscripție judecă în primă instanță eliberarea titlurilor de executare silită a hotărîrilor arbitrale și nu soluționează fondul pricinii cu emiteria dispoziției în formă de hotărîre.

Prin urmare, prima instanță a conchis just că executorul judecătoresc Furdul Ion a calculat corect dobînda rezultată din întîrzierea executării de la data la care hotărîrea arbitrală a devenit definitivă, adică de la data de 13.10.2014.

Conform prevederilor art. 24 Cod de Executare, la cererea creditorului, executorul judecătoresc calculează dobînzile, penalitățile și alte sume rezultate din întîrzierea executării, în funcție de rata inflației și în conformitate cu art. 619 din Codul civil. Sumele menționate se calculează de la data la care hotărîrea judecătorească a devenit definitivă sau, în cazul celorlalte documente executorii, de la data la care creanța a devenit exigibilă (scadentă) și pînă la data plății efective a obligației cuprinse în orice document dintre acestea, în perioada de calcul fiind inclusă și durata suspendării procedurii de executare, în condițiile prevăzute de prezentul cod.

Conform explicațiilor din Recomandarea Curții Supreme de Justiție privind dobînda de întîrziere în cazul neexecutării benevole a hotărîrii judecătorești nr.15 din 01.11.2012, în corespundere cu prevederile art. 24 Cod de Executare „La cererea creditorului, executorul judecătoresc calculează dobînzile, penalitățile și alte sume rezultate din întîrzierea executării, în funcție de rata inflației și în conformitate cu art. 619 din Codul Civil. Sumele menționate se calculează de la data la care hotărîrea judecătorească a devenit definitivă sau, în cazul celorlalte documente executorii, de la data la care creanța a devenit exigibilă (scadentă) și pînă la data plății efective a obligației cuprinse în orice document dintre acestea, în perioada de calcul fiind inclusă și durata suspendării procedurii de executare, în condițiile prevăzute de prezentul cod”.

Astfel, după cum reiese din explicațiile menționate supra, încheierea executorului de calculare a dobînzii de întîrziere se va emite la cererea creditorului și va cuprinde perioada de cînd hotărîrea judecătorească a devenit definitivă pînă la data plății efective a obligației, în perioada de calcul fiind inclusă și durata suspendării procedurii de executare.

În conformitate cu prevederile art.146 alin.(1) din Codul de Executare, cheltuielile de executare se restituie în ordine prioritară înainte de satisfacerea tuturor creanțelor.

Colegiul Civil consideră neîntemeiat argumentul reprezentantului recurente SRL „Orhcereale” precum că executorul judecătoresc Furdul Ion după ce a transferat creditorului SA „Orhei-Vit” suma de 182128,15 lei, a fost obligat în temeiul art.83 lit.a.) Cod de executare să înceteze procedura de executare în termen de 15 zile pînă la data de 14.03.2015, dacă obligația a fost stinsă și dacă creditorul nu a depus o cerere privind calcularea dobînzii de întîrziere pînă la data de 14.03.2015.

Conform prevederilor art.36 alin.(1), (7) Cod de executare, cheltuielile de executare se compun din taxele pentru efectuarea actelor executorului judecătoresc, spezele procedurii de executare și onorariul executorului judecătoresc. Încheierea privind încasarea cheltuielilor de executare sau refuzul de emiterie a unei astfel de încheieri pot fi contestate în modul prevăzut la art.66 al prezentului cod.

În conformitate cu prevederile art.37 alin. (1) Cod de Executare, taxele pentru efectuarea actelor executorului judecătoresc sînt plățile, a căror mărime este stabilită de Guvern, pe care creditorul sau partea care solicită efectuarea acestor acțiuni le va achita pentru toate acțiunile efectuate de executorul judecătoresc din oficiu sau la cererea părților în procedura de executare.

Conform art.38 alin.(1) Cod de Executare, onorariul executorului judecătoresc este încasat de la debitor, dacă legea nu prevede altfel, în temeiul unei încheieri emise de executorul judecătoresc, în toate cazurile de stingere, totală sau parțială, a obligației stabilite în documentul executoriu sau de încetare a procedurii de executare.

În conformitate cu prevederile art. 40 alin. (1) Cod de Executare, din momentul intentării procedurii de executare, toate achitățile între debitor și

creditor se fac prin intermediul biroului executorului judecătoresc, cu excepția cazului în care aceștia încheie o tranzacție în condițiile art.62 din prezentul cod.

Conform prevederilor art. 66 alin. (2) Cod de executare, încheierea executorului judecătoresc este executorie de drept din momentul emiterii și poate fi contestată, în termen de 10 zile de la data comunicării, în instanța de judecată în a cărei rază teritorială biroul executorului judecătoresc își are sediul sau, în cazul municipiului Chișinău, în instanța de judecată în a cărei circumscripție camera teritorială a executorilor judecătorești a stabilit competența teritorială a executorului judecătoresc, dacă legea nu prevede altfel. Contestarea încheierilor executorului judecătoresc nu poate fi temei de suspendare a executării, cu excepția cazurilor prevăzute de prezentul cod.

În conformitate cu prevederile art. 161 alin.(1) Cod de executare, actele de executare întocmite de executorul judecătoresc pot fi contestate de către părți și de alți participanți la procesul de executare, precum și de terți care consideră că prin actele de executare le-a fost încălcat un drept recunoscut de lege. Actele de executare întocmite de executorul judecătoresc nu pot fi contestate dacă din momentul săvârșirii lor au trecut mai mult de 6 luni.

Conform art. 161/1 alin. (1), (2) Cod de executare, actul de executare întocmit de executorul judecătoresc poate fi contestat de participanții la procesul de executare în termen de 15 zile de la data săvârșirii lui ori a refuzului de a săvârși anumite acte, dacă legea nu prevede altfel. Terții care nu au participat la procesul de executare pot contesta actele de executare, întocmite de executorul judecătoresc, în termen de 15 zile de la data la care au aflat ori trebuie să afle despre aceste acte. Persoana poate fi repusă în termenul de contestare în condițiile Codului de procedură civilă. Persoana nu poate fi repusă în termen dacă din data emiterii sau a refuzului emiterii actului contestat au trecut mai mult de 6 luni.

În speță, Colegiul Civil reține că din materialele dosarului rezultă cu certitudine că recurenta SRL „Orhcereale” nu a contestat încheierile executorului judecătoresc Furdul Ion cu privire la calcularea și încasarea cheltuielilor de executare și anume a onorariului în cuantumul prevăzut de Codul de executare, din care considerente nu a fost încetată procedura de executare până la stingerea integrală a sumelor calculate: suma conform documentului executoriu și cheltuielile de executare ale executorului judecătoresc.

Conform prevederilor art.10 alin.(2) din Codul de executare, executarea silită începe prin sesizarea executorului judecătoresc în condițiile legii și se efectuează prin orice formă prevăzută de prezentul cod, simultan sau succesiv, până la realizarea dreptului recunoscut prin documentul executoriu, până la achitarea dobânzilor, a penalităților sau a altor sume, acordate potrivit legii, precum și a cheltuielilor de executare.

În conformitate cu dispozițiile art. 83 lit.a.) Cod de executare, procedura de executare încetează și în caz dacă obligația a fost stinsă.

Prin urmare, Colegiul Civil consideră că în mod contrar argumentelor reprezentantului recurente SRL „Orhcereale”, executorul judecătoresc Furdul Ion nu a fost în drept să înceteze procedura de executare la data de 25.02.2015, întrucât la această dată, în sarcina recurente SRL „Orhcereale” în calitate sa de debitor figura suma datoriei în mărime de 14564,85 lei, care ulterior a fost încasată silit de la recurentă prin intermediul ordinului incasso și ulterior a fost transferată intimitei SA „Orhei-Vit” în baza Ordinului de plată nr.188 din 03.04.2015.

De asemenea, Colegiul Civil constată că executorul judecătoresc Furdul Ion, prin încheierea nr.032-396/15 din 27.02.2015 privind ridicarea sechestrului și interdicțiilor, a dispus ridicarea sechestrului și interdicțiilor aplicate în scopul executării silită a documentului executoriu, cu menținerea sechestrului aplicat asupra contului bancar al debitorului procedurii de executare – SRL „Orhcereale”, în limita sumei de 14564,85 lei, care de asemenea nu a fost contestat de către recurenta SRL „Orhcereale”.

Colegiul Civil consideră neîntemeiat și argumentul reprezentantului recurente SRL „Orhcereale” precum că i s-a încălcat dreptul la un proces echitabil, garantat de art.6 alin.(1) CEDO și principiul securității raporturilor juridice. Or, acestea nu se referă la caz, deoarece recurenta SRL „Orhcereale” a contestat în instanța de judecată legalitatea încheierii executorului judecătoresc Furdul Ion nr.032-396/15 din 07.04.2015 privind stabilirea dobânzilor și penalităților rezultate din întârzierea executării, iar executorul judecătoresc și inițial intimata SA „Orhei-Vit” nu au creat impedimente recurente SRL „Orhcereale” în exercitarea dreptului pretins în instanța de judecată.

De asemenea, Colegiul Civil consideră neîntemeiat și argumentul reprezentantului recurente SRL „Orhcereale” precum că executorul judecătoresc Furdul Ion a stabilit eronat perioada pentru care a fost calculată dobânda de întârziere de la 13.10.2014 până la 02.04.2015 și că hotărârea arbitrală nu este o hotărâre judecătorească.

Or, Colegiul Civil constată că executorul judecătoresc a calculat corect dobânda de întârziere cu începere de la data 13.10.2014, deoarece, conform prevederilor art.24 alin.(1) Cod de executare, la cererea creditorului, executorul judecătoresc calculează dobânzile, penalitățile și alte sume rezultate din întârzierea executării, în funcție de rata inflației și în conformitate cu art.619 din Codul civil. Sumele menționate se calculează de la data la care hotărârea judecătorească a devenit definitivă sau, în cazul celorlalte documente executorii, de la data la care creanța a devenit exigibilă (scadentă) și până la data plății efective a obligației cuprinse în orice document dintre acestea, în perioada de calcul fiind inclusă și durata suspendării procedurii de executare, în condițiile prevăzute de prezentul cod.

În context, Colegiul Civil reține că titlu executoriu nr.2c-321/2014 din 05.12.2014 a fost eliberat prin încheierea Judecătoriei Comerciale de Circumscripție, în baza hotărârii arbitrale nr. AK(OV-O)01/2014 din 13.10.2014 emisă de Arbitrajul Internațional de pe lângă Asociația Lichidatorilor și Administratorilor din RM, prin care sa încasat de la SRL „Orhcereale” în beneficiul SA „Orhei-Vit” suma de 149541,14 lei – cu titlu de datorie, suma de 2691,90 lei – penalitate, suma de 20921,63 lei – dobânda de întârziere, suma de 3436 lei – cheltuieli arbitrale și suma de 100 lei – taxa de stat.

Mai mult, conform prevederilor art.1 alin.(2) al Legii nr.23 din 22.02.2008 cu privire la arbitraj, arbitrajul poate decide asupra unui litigiu care a apărut din raporturile de drept civil în sens larg dintre părțile cu capacitate deplină de exercițiu, dacă litigiul a fost trimis, cu acordul părților, spre soluționare în arbitraj, cu excepția litigiilor în materie în care legea nu permite soluționarea lor pe cale arbitrală.

Conform prevederilor art. 6 alin.(1) și alin.(2) al Legii nr.23 din 22.02.2008 cu privire la arbitraj, arbitrajul este o instituție investită cu funcția de a soluționa litigii care apar între persoane fizice și/sau juridice. Arbitrajul poate fi instituționalizat ca organ permanent pe lângă camera de comerț, burse, uniuni, asociații sau alte organizații, unde funcționează în baza unor regulamente adoptate de acestea, faptul instituționalizării să fie comunicat Curții Supreme de Justiție.

Conform prevederilor art.28 alin.(6) al Legii nr.23 din 22.02.2008 cu privire la arbitraj, hotărârea arbitrală are efectul unei hotărâri judecătorești definitive.

Iar, conform art.14 alin.(2) CPC, în formă de hotărâre se emite dispoziția primei instanțe prin care se soluționează fondul pricinii.

De asemenea, Colegiul Civil consideră neîntemeiat și argumentul reprezentantului recurente SRL „Orhcereale” precum că dobânda de întârziere urmează să fie calculată din momentul emiterii încheierii de eliberare a titlului executoriu a Judecătoriei Comerciale de Circumscripție din data de 13.01.2015, care a devenit definitivă.

Conform prevederilor art.35 lit. b) CPC, Judecătoria Comercială de Circumscripție judecă în primă instanță eliberarea titlurilor de executare silită a hotărârilor arbitrale și nu soluționează fondul pricinii cu emiterea dispoziției în formă de hotărâre.

Prin urmare, reieșind din cele expuse, Colegiul Civil consideră că executorul judecătoresc Furdul Ion corect a calculat dobânda rezultată din întârzierea executării începând cu data la care hotărârea arbitrală a devenit definitivă – data de 13.10.2014.

În context, reieșind din prevederile art.24 Cod de executare, rezultă că perioada calculării dobânzii rezultate din întârzierea executării se calculează de la data la care hotărârea judecătorească a devenit definitivă.

Colegiul Civil consideră neîntemeiat argumentul reprezentantului recurente SRL „Orhcereale” precum că executorul judecătoresc Furdul Ion a calculat contrar prevederilor art.24 alin.(1) Cod de executare și art.619 alin.(4) Cod civil, dobânda de întârziere la dobânda din hotărârea arbitrală.

Conform prevederilor art.24 alin.(1) Cod de executare, la cererea creditorului, executorul judecătoresc calculează dobânzile, penalitățile și alte sume rezultate din întârzierea executării, în funcție de rata inflației și în conformitate cu art. 619 din Codul civil.

În conformitate cu prevederile art.619 Cod civil, obligațiilor pecuniare li se aplică dobânzi pe perioada întârzierii. Dobânda de întârziere reprezintă 5% peste rata dobânzii prevăzută la art. 585 dacă legea sau contractul nu prevede altfel. Este admisă proba unui prejudiciu mai redus. În cazul actelor juridice la care nu participă consumatorul, dobânda este de 9% peste rata dobânzii prevăzută la art. 585 dacă legea sau contractul nu prevede altfel. Nu este admisă proba unui prejudiciu mai redus. Dobânzile de întârziere nu se aplică la dobânzi.

Astfel, Colegiul Civil reține că dobânda prevăzută de art.619 are un caracter de sancțiune și se aplică doar pentru perioada în care debitorul se află în întârziere și se aplică tuturor obligațiilor pecuniare neexecutate în termen.

Or, odată cu promulgarea hotărârii arbitrale nr. AK(OV-O)01/2014 din 13.10.2014 emisă de Arbitrajul Internațional de pe lângă Asociația Lichidatorilor și Administratorilor din RM, prin care sa încasat de la SRL „Orhcereale” în beneficiul SA „Orhei-Vit” suma de 149541,14 lei – cu titlu de datorie, suma de 2691,90 lei – penalitate, suma de 20921,63 lei – dobânda de întârziere, suma de 3436 lei – cheltuieli arbitrale și suma de 100 lei – taxa de stat, sumele încasate reprezintă o obligație pecuniară în sarcina SRL „Orhcereale”, care are ca obiect prestația de a da o sumă de bani Creditorului SA „Orhei-Vit”, iar întârzierea în executarea obligațiilor pecuniare are drept consecință plata dobânzii de întârziere, indiferent dacă debitorul a folosit acești bani în alte scopuri sau i-a reținut cu rea-intenție.

De asemenea, Colegiul Civil consideră neîntemeiat argumentul reprezentantului recurente SRL „Orhcereale” precum că în conformitate cu art.619 alin.(4) Cod civil, nu se aplică dobânzi de întârziere la dobânzi.

Or, Colegiul Civil reține că doar în cazul cînd obligația pecuniară este purtătoare de dobândă, de exemplu în cazul contractelor de depozit bancar, de credit bancar sau de împrumut, întârzierea executării obligațiilor de către debitor nu presupune plata dobânzii de întârziere la dobânzi, ci doar la suma ce constituie obligația însuși.

În afară de aceasta, Colegiul Civil consideră neîntemeiat și argumentul recurente SRL „Orhcereale” precum că a fost calculată dobânda de întârziere și din suma de 14564,85 lei, ce constituie cheltuieli de executare, inclusiv onorariul executorului judecătoresc.

Ori, după cum rezultă din încheierea executorului judecătoresc de stabilire a dobânzilor de penalităților rezultate din întârzierea executării din 07.04.2015, pentru perioada 26.02.2015-02.04.2015, s-a calculat dobânda de întârziere doar din suma de 14564,85 lei, în total pentru o zi 6,9831 lei, reieșind din procentul de 18,5 %, dar nu din suma totală de 176691 lei, (f.d.4).

În afară de aceasta, Colegiul Civil consideră neîntemeiat și argumentul recurente SRL „Orhcereale” precum că încheierea executorului judecătoresc de stabilire a

dobânzilor de penalități rezultate din întârzierea executării din 07.04.2015, a fost emisă după

expirarea termenului de 15 zile de la data încetării procedurii de executare ori din materialele dosarului rezultă că ultima sumă a fost achitată creditorului și stinsă la data de 02.04.2015.

Astfel, Colegiul Civil conchide că prima instanță a elucidat toate circumstanțele cauzei și a adoptat o hotărâre legală, iar legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe este evidentă, deoarece se întemeiază numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanța de judecată și pe probele cercetate în cadrul ședințelor judiciare în strictă conformitate cu normele legale, ceea ce corespunde prevederilor art. 239 CPC.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că prima instanță a elucidat pe deplin toate circumstanțele pricinii, a apreciat obiectiv probele administrate la dosar, adoptând o hotărâre legală și întemeiată, iar cererea de recurs este nelegitimă și neîntemeiată, Colegiul Civil concluzionează de a respinge recursul declarat de către recurentul Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău și a menține hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu prevederile art. art. 427 lit. a), 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, –

D E C I D E:

Se respinge recursul declarat de către recurenta SRL „Orhcereale”.

Se menține hotărârea judecătorească a Judecătoarei Buucani mun. Chișinău, din 16 octombrie 2015, prin care a fost respinsă contestația în privința încheierii executorului judecătoresc Furdul Ion din 07 aprilie 2015 privind stabilirea dobânzilor și penalităților rezultate din întârzierea executării, ca neîntemeiată. Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Nina Vascan

Judecătorii

Eugenia Fistican

Veronica Negru